

SĖJAMŪJŲ GRIKIŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINĮ AUGALŲ VEISLIŲ SĄRAŠĄ, APRAŠAI

Turinys

Kora.....	1
Panda.....	1
VB Nojai.....	1
VB Vokiai.....	2
MHR Korona.....	2
MHR Smuga.....	2

Kora. Sėjamųjų grikių veislė sukurta Lenkijoje, *Malopolska Hodowla Roślin sp. z o. o.* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2013 m. Vilniaus AVT skyriuje. Vidutinis jos derlingumas tyrimo metais buvo 3,67 t ha⁻¹, t. y. 0,59 t ha⁻¹ didenis negu standartinės veislės ‘VB Vokiai’, tačiau grūdai smulkesni, 1000 jų vidutinė masė buvo 28 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų grikių kokybę, juose buvo nustatyta 11,7 proc. baltymų, 57,2 proc. krakmolo, o lukštuotumas – 22,9 proc.

‘Kora’ veislės grikių vidutinis augalų aukštis – 127,5 cm., atsparumas išgulimui įvertintas 8 balais (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Veislė vidutinio ankstyvumo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos), t. y. veislė 0,5 dienos ankstyvesnė negu standartinės veislės ‘VB Vokiai’ gričiai.

I pradžia ↑

Panda. Sėjamųjų grikių veislė sukurta Lenkijoje, *Malopolska Hodowla Roślin sp. z o. o.* sėklininkystės įmonėje. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2013 m. Vilniaus AVT skyriuje.

Vidutinis jos derlingumas tyrimo metais buvo 3,69 t ha⁻¹ t. y. 0,61 t ha⁻¹ didenis negu standartinės veislės ‘VB Vokiai’, tačiau grūdai smulkesni – 1000 jų vidutinė masė buvo 27,5 g. Laboratorijoje įvertinus veislės tyrimo metais išaugintų grikių kokybę, juose buvo nustatyta 11,9 proc. baltymų, 57,2 proc. krakmolo, o lukštuotumas – 22,4 proc.

‘Panda’ veislės grikių vidutinis augalų aukštis – 122 cm, atsparumas išgulimui įvertintas 7,5 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė). Veislė vidutinio ankstyvumo. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 87 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos), t. y. veislė 0,5 dienos ankstyvesnė negu standartinė veislė ‘VB Vokiai’.

I pradžia ↑

VB Nojai. Sėjamųjų grikių veislė sukurta *Lietuvos ir agrarinių miškų mokslo centro Vokės filiale*. Veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013–2014 m. Vilniaus AVT skyriuje. Vidutinis jos derlingumas tyrimo metais buvo 4,05 t ha⁻¹, t. y. 0,74 t ha⁻¹ didenis negu standartinės veislės ‘VB Vokiai’. 1000 grūdų vidutinė masė buvo 31,4 g. Šios grikių veislės sėklos ilgos, tribriaunės, vidutiniškai rudos spalvos. Laboratorijoje įvertinus grikių kokybę, juose buvo nustatyta 11,4 proc. baltymų, 56,2 proc. krakmolo, o lukštuotumas – 26 proc.

‘VB Nojai’ veislės grikių vidutinis augalų aukštis – 122 cm, atsparumas išgulimui įvertintas 8,5 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui

veislė). Veislė vėlyvos brandos. Vegetacijos periodo vidutinė trukmė – 91,5 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki visiškos brandos), t. y. ji 5,5 dienos vėlyvesnė negu standartinės veislės ‘VB Vokiai’ gričiai.

I pradžia ↑

VB Vokiai. Pirmą diploidinę gričių veislę sukurta Lietuvos žemdirbystės instituto Vokės filiale, sukryžminus vietinių gričių populiaciją, gautą iš Varėnos rajono, su selekcinium numeriu, gautu iš Kazanės žemės ūkio instituto. Šios veislės autoriai: dr. G. Almantas, dr. A. Ražukas ir habil. dr. A. Svirskis.

‘VB Vokiai’ veislės gričiai konkursiniuose bandymuose tirti du metus. Tyrimų metais gautas vidutinis 1,48 t ha⁻¹ grūdų derlius, kuris 3,5 proc. didesnis už standartinės veislės ‘Volma’. Grūdai vidutinio stambumo, 1000 jų vidutinė masė yra 20,8 g. Grūdų lukštingumas 26,8 proc. Juose nustatyta 10,2 proc. baltymų (vidutinis kiekis). Subrendusių grūdų byrėjimas nuo augalo įvertintas 6 balais. Augalų vidutinis aukštis 87 cm. Jų atsparumas išgulimui įvertintas 7 balais. Veislė vidutinio ankstyvumo. Jos augalų vegetacijos periodo vidutinė trukmė 82 dienos.

‘VB Vokiai’ veislės gričiai mažai pažeidžiami ligų ir kenkėjų.

I pradžia ↑

MHR Korona. Sėjamųjų gričių veislė, sukurta Lenkijoje, Malopolska Hodowla Roslin Sp. z o.o. sėklininkystės įmonėje. Šios sėjamųjų gričių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2020 ir 2021 m. Kaišiadorių AVT skyriuje.

Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 1,57 t ha⁻¹ gričių derlius. 2021 m. buvo gautas mažas gričių derlius, nes masinio žydėjimo metu vyravo karšti, sausi ir vėjuoti orai. Per karščius sumažėjo žiedadulkių gyvybingumas, išsiskyrė mažai nektaro, augalų nelankė vabzdžiai ir dėl to buvo užmegzta mažiau grūdų.

Vidutinė 1000 grūdų masė –26,14 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 13,6 proc., krakmolo – 62,5 proc., lukštuotumas – 27,2 proc.

Augalų vidutinis aukštis – 113 cm, atsparumas išgulimui vidutiniškai įvertintas 6,5 balo (atsparumas išgulimui vertinamas balais nuo 1 iki 9, kai 9 balai – labai atspari išgulimui veislė).

‘MHR Korona’ veislės gričių vegetacijos periodo vidutinė trukmė –96 dienos (skaičiuojant nuo sėklų sudygimo iki grūdų brandos).

I pradžia ↑

MHR Smuga. Sėjamųjų gričių veislė, sukurta Lenkijoje, Malopolska Hodowla Roslin Sp. z o.o. sėklininkystės įmonėje. Šios sėjamųjų gričių veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2020 ir 2021 m. Kaišiadorių AVT skyriuje.

Veislės tyrimo metais gautas vidutinis 1,26 t ha⁻¹ gričių derlius. 2021 m. buvo gautas mažas gričių derlius, nes masinio žydėjimo metu vyravo karšti, sausi ir vėjuoti orai. Per karščius sumažėjo žiedadulkių gyvybingumas, išsiskyrė mažai nektaro, augalų nelankė vabzdžiai ir dėl to buvo užmegzta mažiau grūdų.

Vidutinė 1000 grūdų masė –24,66 g. Laboratorijoje įvertinus grūdų kokybę, juose buvo nustatyta: baltymų – 13,4 proc., krakmolo – 60,5 proc., lukštuotumas – 27,6 proc.

I pradžia ↑